

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Адриан Георгиев

Относно дисертационен труд на тема: „ТИПОЛОГИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ В МУЗИКОТЕРАПИЯТА ПРИ ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ“ за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в професионално направление 1.2. Педагогика – Специална педагогика

Докторант: Вая Тзока с научен ръководител проф. д-р Емилия Евгениева

Вая Тзока има завършена през 1995 г. бакалавърска степен по философия и педагогика от Университета Йоанина, Гърция. През 2006г. завършва първата си магистратура в Англия, а през 2013г. защитава в Италия магистърска степен по педагогика и преподаване и интеграция на ученици с увреждания.

Като професионални умения има завършени множество курсове, семинари, практики, всички със съответните сертификати, което е видно от подадената автобиографична справка. От подадената справка за изпълнение на наукометричните показатели и данни е видно също така наличието на публикации по темата на дисертационния труд, като е набран минималния праг от точки. В този смисъл, Вая Харилаос Тзока отговаря на условията за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в професионално направление 1.2. Педагогика – Специална педагогика.

Дисертационният труд е в обем от над 140 стр., вкл. библиография и приложения от изследователския инструментариум на изследването.

В глава първа (по моя преценка, тъй като обособените части са изложени със заглавия, а не с поредна номерация) е направен теоретичен обзор, в който се разглежда влиянието на музиката върху развитието на детето, музикалният слух, както и фонологичното осъзнаване при четенето. Бих отбелязал още тук първата си забележка – м музикалната практика, и теория на музиката понятието е „музикален слух“, а не музикална чуваемост, както е дадено в текста. Отдавам тази неточност от процеса на превод първо от гръцки език на английски, където е въведено понятието „musical

audibility“също по мое мнение грешно. Би следвало да се коментира „musical hearing“, което би съответствало на музикален слух, което независимо от езика си е понятието „прието в музикално-теоретичната литература навсякъде.

В следващата глава е дадено описание на изследователския подход, дефинирани са целите и задачите на изследването, както и дизайна и методологията.

В (най вероятно) глава трета е направен анализ резултатите от изследването, като давам висока оценка на диференцирания подход при определяне на различните видове изследване – качествени и количествени.

Последната част на дисертационния труд завършва с заключение, което поставя дискуссионни въпроси относно двете проведени изследвания, като авторът извежда някои свои разсъждения и насоки за централната роля на музиката в образованието, особено за деца със специални потребности. Музикотерапия се очертава като мощен инструмент, способен да подобри различни аспекти от живота на тези деца, от комуникация и социализация до емоционално благополучие и когнитивно развитие. По думите на автора, констатациите подчертават не само потенциалните ползи, но и желанието на преподавателите да подкрепят интегрирането на музикотерапията в образователния процес. Тук също българския превод изобилства с неточни понятия – напр. „музикалната терапия“ а не музикотерапията, както е прието да се нарича у нас. Отново подчертавам, че това не е критика, а отбелязване на някои неточности, които се появяват при комбиниран превод от няколко езика.

Изключително добро впечатление ми прави факта, че Вая Тзока дава препоръки за бъдещи изследвания по темата, като напр. дори и препоръки към гръцкото правителство за законодателни инициативи и действия. В този смисъл, аналитичния подход на докторанта, локализира трудностите и препятствията пред музикотерапевта :

- За да се увеличи разбирането за положителното въздействие на музикалната терапия, в Гърция да се прилагат различни инициативи като работилници, академични статии и образователни програми.
- Необходимо е да се отговори на индивидуалните изисквания, като се признае, че различните хора имат различни нужди.
- За да се осигури успешното прилагане, трябва да се справим с препятствията-като подобряване на инфраструктурата и обучението на компетентни музикални терапевти. Необходимо е гръцкото правителство да осигури необходимите ресурси за подкрепа на тези усилия.
- Ефективното сътрудничество между правителствените органи, академичните учреждения и местните общности е от съществено значение за насърчаване на значими дискусии и споделено знание по този въпрос.
- Освен това, официалното признаване чрез законодателствените органи, наличието на учебни материали и застъпническите усилия на преподавателите играят ключова роля в това начинание.

Със сигурност би могла да се потърси и релация със ситуацията в България, убеден съм че тези изследвания биха дали идентичен резултат и в българската образователна среда.

Висока оценка давам и на ясно дефинираните нужди от ясно осъзнаване ролята и мястото на музикотерапията , особено за деца с нарушения. Вая Тзока изказва мнение че, ефективността на музиката като средство за обучение на деца със специални потребности се крие в нейното богато творческо взаимодействие и мултисензорно преживяване. Чрез музиката децата ангажират тактилни, слухови и зрителни системи, осигурявайки холистично телесно изживяване, което подобрява ученето. Невербалната комуникация, чрез средствата на музикално изразните средства, става решаваща при изразяване на емоции или обработка на думи. Нещо повече, музиката действа като мощен мотиватор, тласка децата отвъд зоните им на комфорт и влияе положително върху поведението и развитието на умения. Подчертава се разликата между музикална терапия и музикално образование, като музикалната терапия се фокусира върху придобиване на немусикални умения и насърчаване на емоционалното и личностно развитие. Музикалната терапия, дефинирана като систематичен процес на интервенция, има за цел да постигне индивидуализирани цели чрез използването на музикални елементи, допринасящи за физически, емоционални, умствени, социални и когнитивни нужди. Подчертава се приобщаващият характер на музикалната терапия, като се утвърждава нейният потенциал да улеснява включването на деца с нарушения както в образователен, така и в обществен контекст.

Като имам предвид всичко казано до тук, давам своята висока оценка за работата на научния ръководител проф. Евгениева, като препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди на Вая Тзока образователна и научна степен „Доктор“ в професионално направление 1.2. Педагогика – Специална педагогика.

12.06.2024 г.

проф.д-р Адриан Георгиев